

PROGRAM PŘEDCHÁZENÍ **VZNIKU ODPADŮ ČR**

PRŮBĚŽNÁ HODNOTÍCÍ ZPRÁVA

Obsah

1 ÚVOD	1
2 CÍLE A OPATŘENÍ PROGRAMU PŘEDCHÁZENÍ VZNIKU ODPADŮ ČR	2
2.1 CÍLE.....	2
2.2 OPATŘENÍ.....	3
3 PLNĚNÍ CÍLŮ PROGRAMU PŘEDCHÁZENÍ VZNIKU ODPADŮ ČR	7
3.1 Hodnocení plnění cílů.....	7
4 ZÁVĚR	34

1 ÚVOD

Vytvořit národní Program předcházení vzniku odpadů (dále rovněž Program/Programy) uložila členským státům Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (dále také směrnice o odpadech č. 98/2008, nebo jen směrnice o odpadech). Dle zákona č.185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění (zákon o odpadech), je povinnost zpracování Programu zakotvena v § 41a, odst. 1 zákona.

Program předcházení vzniku odpadů ČR byl vládou schválen dne 27. 10. 2014 usnesením vlády č. 869/2014. Tímto usnesením bylo rovněž uloženo ministru životního prostředí předložit vládě průběžné hodnocení plnění Programu (v letech 2017 a 2020).

Program je plně zahrnut v novém Plánu odpadového hospodářství pro období 2015 – 2024, který schválila vláda 22. 12. 2014. Rovněž schválila nařízení vlády č. 352/2014 Sb., kterým se vyhlašuje závazná část POH ČR. Návrhová část Programu (cíle a opatření) se stala součástí nařízení č. 352/2014 Sb.

V roce 2016 došlo ke schválení krajských Plánů odpadového hospodářství. V každém POH příslušného kraje je oblast předcházení vzniku odpadů uvedena včetně opatření k jejímu naplňování.

Dle směrnice o odpadech členské státy musí zajistit, aby byly plány odpadového hospodářství a programy předcházení vzniku odpadů vyhodnoceny alespoň jednou za šest let a případně revidovány.

2 CÍLE A OPATŘENÍ PROGRAMU PŘEDCHÁZENÍ VZNIKU ODPADŮ ČR

2.1 CÍLE

Hlavní cíl

Koordinovaným a jednotným přístupem vytvořit podmínky k nižší spotřebě primárních zdrojů a postupnému snižování produkce odpadů.

Dílčí cíle

Horizonty cílů	<i>Cíl krátkodobý</i>	2014 – 2016
	<i>Cíl střednědobý</i>	2017 – 2018
	<i>Cíl dlouhodobý</i>	2019 a dále

Přehled dílčích cílů

Číslo cíle	Cíl
1	Po celou dobu realizace Programu předcházení vzniku odpadů ČR zajistit komplexní informační podporu o problematice včetně zavedení problematiky předcházení vzniku odpadů do školních osnov, výzkumných programů a výchovných, osvětových a vzdělávacích aktivit související s ochranou a tvorbou životního prostředí. <i>Cíl: krátkodobý až střednědobý a dále průběžně (nepřetržitý provoz systému, aktualizace 2019).</i>
2	Zajistit účinné zapojení státní správy na všech úrovních do problematiky předcházení vzniku odpadů s cílem postupného snižování množství odpadů při výkonu státní správy. <i>Cíl: krátkodobý až střednědobý.</i>
3	Vytvořit podmínky a nastavit motivační prvky pro snižování surovinových a energetických zdrojů ve výrobních odvětvích a zvyšování využívání druhotných surovin v souvislosti s dalšími strategickými dokumenty, zejména Surovinovou politikou ČR a Politikou druhotných surovin ČR a v návaznosti na Plán odpadového hospodářství ČR. <i>Cíl: dlouhodobý (2019 a dále průběžně).</i>
4	Podpořit všemi dostupnými prostředky zavádění nízkoodpadových a inovativních technologií šetřící vstupní suroviny a materiály a podpořit výrobní a průmyslovou sféru ve snaze optimalizovat procesy řízení výroby z hlediska naplnění cílů Programu. <i>Cíl: střednědobý až dlouhodobý a dále průběžně.</i>
5	Na všech úrovních podpořit, propagovat a dostatečně informovat o dostupných dobrovolných nástrojích (dobrovolné dohody, systémy environmentálního řízení, environmentálního značení, čistší produkce s cílem jejich postupného rozšiřování). <i>Cíl: krátkodobý a dále průběžně.</i>
6	V souvislosti s jednotlivými cíli Programu, s cíli jiných programů a politik životního prostředí a s požadavky orgánů Evropské unie zajistit vhodné legislativní prostředí pro realizaci Programu. <i>Cíl: časově neomezený (průběžně).</i>
7	Věnovat maximální pozornost odpadům z potravin a vytvořit podmínky pro postupné

	snižování těchto odpadů na všech úrovních potravinového cyklu (fáze výroby potravin včetně jejich uvádění na trh a konzumace). <i>Cíl: střednědobý a dále průběžně.</i>
8	Vytvořit podmínky ke stabilizaci produkce jednotlivých složek komunálního odpadu a následnému snižování na všech úrovních veřejné správy a na úrovni občanů. <i>Cíl: střednědobý (stabilizace nárůstu, 2017) a dále průběžně (snižování produkce).</i>
9	V součinnosti s dalšími strategickými dokumenty vytvořit podmínky ke stabilizaci produkce nebezpečných odpadů, stavebních a demoličních odpadů, textilních odpadů a odpadů z výrobních směrnic s výhledem reálného snižování jejich produkce v následujících letech. <i>Cíl: střednědobý (stabilizace nárůstu, 2017) a dále průběžně (snižování produkce).</i>
10	Podporovat využívání servisních a charitativních středisek a organizací za účelem prodloužení životnosti a opětovného používání výrobků a materiálů. <i>Cíl: střednědobý a dále průběžně.</i>
11	Zvýšit aktivní úlohu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti podpory Programu předcházení vzniku odpadů ČR. <i>Cíl: dlouhodobý a dále průběžně.</i>
12	Zvýšit účinnost prosazování problematiky předcházení vzniku odpadů v aktivitách a činnostech kolektivních systémů a systémů zpětně odebíraných výrobků. <i>Cíl: krátkodobý až střednědobý a dále průběžně.</i>
13	Zajistit realizaci potřebných analytických podkladů a hodnotících nástrojů za účelem vyhodnocování účinnosti Programů předcházení vzniku odpadů ČR a posouzení dosažených pokroků dílčích preventivních opatření a cílů. <i>Cíl: krátkodobý.</i>

2.2 OPATŘENÍ

Bloky opatření	Blok 1: Informační podpora, vzdělávání a osvěta	Opatření 1 - 9
	Blok 2: Regulace a plánování	Opatření 10 - 13
	Blok 3: Metodická podpora a dobrovolné nástroje	Opatření 14 - 22
	Blok 4: Výzkum, experimentální vývoj a inovace	Opatření 23 - 26

Číslo opatření	Opatření	Vazba na cíl
Blok 1: Informační podpora, vzdělávání a osvěta		
1	Vytvořit a po celou dobu realizace Programu předcházení vzniku odpadů ČR zajistit kontinuální provoz volně přístupné informační základny o problematice předcházení vzniku odpadů na všech úrovních. Vypracovat a volně propagovat příručku pro občany jak předcházet vzniku odpadů (se zaměřením na komunální odpad a jeho jednotlivé složky).	1, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12
2	Technicky zajišťovat šíření informací a osvětových programů za účelem postupného zvyšování množství sběru dále využitelných	1, 2, 5, 8, 9, 10

	<i>výrobků, např. oděvů, textilu, obuvi, hraček, knih, časopisů, nábytku, koberců, náradí a dalších znovupoužitelných výrobků. Veřejně propagovat činnosti neziskových organizací zpětně odebírající výrobky k opětovnému použití a podobných subjektů a zajistit vytvoření interaktivní veřejně přístupné sítě (mapy) těchto organizací a středisek.</i>	
3	<i>Technicky zajišťovat šíření informací a osvětových programů za účelem postupného zvyšování množství zpětně odebraných elektrických a elektronických zařízení a na snížení produkce odpadů z těchto výrobků.</i>	1, 3, 6, 10, 12
4	<i>Technicky zajišťovat šíření informací a osvětových programů zaměřených na snížení produkce odpadů z potravin.</i>	1, 7
5	<i>Zajistit informační a vzdělávací podporu problematiky předcházení vzniku odpadů na všech úrovních státní správy se zvláštním zaměřením na územní samosprávy měst a obcí s ohledem na stabilizaci produkce a postupné snižování produkce komunálního odpadu.</i>	1, 2, 8
6	<i>Zajistit vypracování průvodce předcházení vzniku odpadů ze stavebnictví pro výrobce stavebních materiálů, projektanty, investory, stavební firmy a občany a zveřejnit stavební materiály s obsahem nebezpečných látek a látek majících negativní vliv na lidské zdraví a zdraví ekosystémů.</i>	1, 2, 9
7	<i>V rámci programu Environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty zajistit vypracování studijního materiálu na téma předcházení vzniku odpadů a jeho následného praktického začlenění do školních osnov s cílem zvýšit povědomí o problematice.</i>	1.
8	<i>V rámci aktivit kolektivních systémů a systémů zpětného odběru zajistit u všech dotčených subjektů rozšíření činností v rámci problematiky předcházení vzniku odpadů zejména formou informačních kampaní se zaměřením na zvyšování povědomí obyvatelstva.</i>	1, 12
9	<i>Prosazovat cílenou podporu a propagaci důvěryhodných environmentálních značení a výrobků s menším dopadem na životní prostředí s cílem postupného zvyšování počtu směrnic a licencí Národního programu environmentálního značení.</i>	1, 2, 5, 8, 9
Blok 2: Regulace a plánování		
10	<i>Vypracovat odbornou analýzu pro možnosti stanovení nových legislativních požadavků a cílů v oblasti předcházení vzniku odpadů v České republice s ohledem na aktuální vývoj legislativních předpisů EU, včetně stanovení legislativních požadavků na provozování zařízení pro opětovné použití výrobků na konci životnosti a optimalizace stávajících legislativní požadavků pro stravovací zařízení a využití</i>	2, 6, 7, 13

	<p><i>potravin za účelem snižování množství odpadů z potravin.</i></p> <p><i>V průběhu realizace Programu předcházení vzniku odpadů ČR důsledně implementovat a kontrolovat plnění požadavků na předcházení vzniku odpadů vyplývajících z výrobních směrnic a rámcové směrnice o odpadech a relevantních národních předpisů.</i></p>	
11	<p><i>Zajistit vypracování analýzy prevence vzniku odpadů u potravin včetně stravovacích zařízení a analýzy možností redukce hmotnosti potravinových obalů včetně pohledu případných legislativních změn.</i></p>	2, 6, 7, 13
12	<p><i>Podporovat technicky a osvětovými kampaněmi domácí, komunitní a obecní kompostování biologicky rozložitelných odpadů. Podporu domácího, komunitního a obecního kompostování a její naplňování (ve spolupráci s obcemi) případně zohlednit v krajských plánech odpadového hospodářství.</i></p>	2, 6, 8, 13
13	<p><i>Zajistit vypracování odborné studie o možnostech finančních pobídek pro firmy využívající při výrobě druhotné suroviny a inovující své technologie se záměrem zvýšeného využívání druhotných surovin při výrobě. Vytvořit meziresortní plán zvýšeného využívání druhotných surovin při výrobě.</i></p>	2, 3, 4, 6, 13
Blok 3: Metodická podpora a dobrovolné nástroje		
14	<p><i>Vypracovat metodiku postupu pro komplexní vyhodnocení Programu předcházení vzniku odpadů pro ČR za účelem sledování a posouzení pokroku, jehož bylo dosaženo.</i></p>	2, 13
15	<p><i>Vypracovat metodiku pro kvalifikované a kvantifikované hodnocení toku odpadů z potravin a odbornou studii toku těchto odpadů za účelem zjištění aktuálního stavu, získání primárních dat a sledování účinnosti prevenčních opatření v následujících letech.</i></p>	2, 7, 13
16	<p><i>Vytvořit metodický návod pro bilanci kompostovaných materiálů v rámci domácího a komunitního kompostování za účelem hodnocení účinnosti opatření na podporu snižování produkce BRO.</i></p>	2, 8, 13
17	<p><i>Vypracovat metodiku pro kvalifikované a kvantifikované hodnocení produkce textilu a oděvů a toku obnošených a znovupoužitých oděvů a odpadů z textilu za účelem zjištění aktuálního stavu, získání primárních dat a sledování účinnosti prevenčních opatření v následujících letech.</i></p>	2, 8, 13
18	<p><i>Vypracovat odbornou analýzu aktuálního výskytu nebezpečných látek a materiálů ve stavebnictví s ohledem na snižování nebezpečných látek ve stavebním a demoličním odpadu a navrhnout jejich adekvátní náhrady bez omezení vlastností stavebních a konstrukčních materiálů a prvků.</i></p>	2, 9, 11, 13
19	<p><i>Vypracovat odbornou studii o možnostech používání jednotlivých materiálových a konstrukčních celků demolovaných staveb k</i></p>	2, 9, 11, 13

	<i>původnímu nebo jinému účelu při zachování funkčnosti materiálu.</i>	
20	<i>Vytvářet podmínky, případně realizovat dobrovolné dohody v oblastech dotčených Programem předcházení vzniku odpadů ČR.</i>	1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10
21	<i>Podporovat a zajišťovat nepřetržitou realizaci důvěryhodných systémů řízení životního prostředí pro podniky. Zajistit dostatečnou informační podporu o jednotlivých systémech řízení po celou dobu účinnosti Programu předcházení vzniku odpadů ČR.</i>	1, 2, 5, 4
22	<i>Prosazovat zohledňování environmentálních aspektů se zaměřením na předcházení vzniku odpadů při zadávání zakázek z veřejných rozpočtů.</i>	1, 2, 3, 4, 5, 9
Blok 4: Výzkum, experimentální vývoj a inovace		
23	<i>Podpora programů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti využívání druhotných surovin při výrobních procesech, zavádění nízkoodpadových technologií a technologií šetřící vstupní suroviny a z oblasti předcházení vzniku odpadů včetně zohlednění ekodesignu a hodnocení životních cyklů.</i>	1, 3, 4, 11
24	<i>Zajistit zakotvení a realizaci problematiky předcházení vzniku potravinových odpadů v resortních výzkumech a výzkumných programech. Podpora programů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti předcházení vzniku odpadů z potravin.</i>	1, 4, 7, 11
25	<i>Podpora programů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti předcházení vzniku odpadů s cílem prodlužovat životnost výrobků, snižovat množství nebezpečných látek v nich obsažených v návaznosti na výrobkové směrnice obaly, EEZ, baterie a akumulátory, automobily a snižování spotřeby materiálů při výrobě.</i>	1, 4, 8, 9, 11
26	<i>Podpora programů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti udržitelné výstavby a rekonstrukce budov, snižování nebezpečných látek ve stavebních a konstrukčních materiálech a předcházení vzniku stavebních a demoličních odpadů.</i>	1, 4, 9, 11

3 PLNĚNÍ CÍLŮ PROGRAMU PŘEDCHÁZENÍ VZNIKU ODPADŮ ČR

3.1 Hodnocení plnění cílů

Cíl č. 1	
<i>Po celou dobu realizace Programu předcházení vzniku odpadů ČR zajistit komplexní informační podporu o problematice včetně zavedení problematiky předcházení vzniku odpadů do školních osnov, výzkumných programů a výchovných, osvětových a vzdělávacích aktivit související s ochranou a tvorbou životního prostředí.</i>	
Horizont	<i>Krátkodobý až střednědobý a dále průběžně (nepřetržitý provoz systému, aktualizace 2019).</i>
Hodnocení stavu plnění cíle	Cíl plněn
Vazba na opatření	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26

Bližší popis stavu plnění cíle:

1. Environmentální výchova a vzdělávání

Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016-2025

Usnesením číslo 652 ze dne 20. července 2016 byl vládou schválen nový Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016-2025. Státní program představuje klíčovou národní strategii pro oblast EVVO i EP s vizemi, cíli a opatřeními, na nichž se vedle orgánů státní správy podílejí mj. kraje, obce a města, školy, včetně škol vysokých, střediska ekologické výchovy a ekologické poradny i neziskové organizace, vzdělávací a výzkumné instituce, muzea, zoo, botanické zahrady, knihovny.

- *Opatření 5.4.3 – Podporovat vzdělávání a poradenství pro výrobce a veřejnou správu zaměřené na prevenci vzniku a snižování množství odpadů a využívání recyklovaných materiálů při výrobě.*

2. Informační podpora, vzdělávací a osvětové aktivity

Projekt MŽP „Hledání nových způsobů informační podpory při realizaci Programu předcházení vzniku odpadů ČR“ (TA ČR TB050MZP009)

Cíl projektu: Zajistit metodicky informační podporu o problematice předcházení vzniku odpadů včetně zpracování metodiky problematiky pro vzdělávací proces a postupu uzavírání dobrovolných dohod a metodiky pro systematické rozvíjení činnosti MŽP a dalších spolupracujících státních institucí a institucí veřejné správy v oblasti předcházení vzniku odpadů.

Výstupy projektu:

- **Metodiky**
 - Metodika pro uzavírání dobrovolných dohod při předcházení vzniku odpadů.
 - Metodika pro začlenění problematiky předcházení vzniku odpadů pro jednotlivé stupně škol a mimoškolní výchovu.
 - Metodika pro systematické rozvíjení činnosti MŽP a dalších spolupracujících státních institucí a institucí veřejné správy v oblasti předcházení vzniku odpadů.
- **Workshopy**

- Workshop zaměřený na předcházení vzniku odpadů při stavební činnosti – 5. 10. 2016.
- Workshop zaměřený na začleňování oblasti předcházení vzniku odpadů do vzdělávacích aktivit – 3. 10. 2016.
- Workshop zaměřený k začleňování opatření k předcházení vzniku odpadů do aktivit veřejné správy - 4. 10. 2016.
- Workshop zaměřený na začleňování oblasti předcházení vzniku odpadů v sektoru pohostinství a stravování – 12. 10. 2016.
- **Příručky**
 - Příručka pro obce.
 - Příručka pro majitele a provozovatele restaurací, hotelů a dalších stravovacích zařízení.
 - Příručka pro výrobce stavebních materiálů, projektanty, investory, stavební firmy – Průvodce předcházením vzniku stavebních odpadů.
 - Průvodce předcházením vzniku odpadů z potravin v soukromém sektoru pohostinství a stravování v rámci projektu.
- **Příručka pro občana:**
 - leták – plýtvání potravinami – *Potraviny jsou cenné,*
 - leták – obaly – *Doba obalová,*
 - leták – odpadní elektronická zařízení – *Domácí mazlíčci,*
 - leták – textil – *Balada z hadrů,*
 - leták – nábytek, domácnost – *Kdo má židli, ten bydlí.*

Výše uvedené výstupy projektu jsou volně dostupné na stránkách Ministerstva životního prostředí.

3. Konference a semináře

- Konference „Předcházení vzniku odpadů 2015“ (říjen 2015).
- Konference „Předcházení vzniku odpadů 2016“ (říjen 2016).
- Konference „Předcházení vzniku odpadů v obcích a možnosti financování z OPŽP 2014+“ (listopad 2016).
- Konference „Food Waste“ (říjen 2015).
- Seminář „Bezobalu o ZERO Waste“ (červen 2016).

4. Programy výzkumu a vývoje

- Programy Technologické agentury ČR – viz plnění cíle 11.
- Resortní programy výzkumu a vývoje – viz plnění cíle 11.

5. Další informační aktivity v oblasti předcházení vzniku odpadu

- Portál Třetí ruka – <http://www.tretiruka.cz/media-a-odpady/predchazeni-vzniku-odpadu/>
- Bezobalu – <http://bezobalu.org/>.
- Potraviný nejsou odpad – www.potravinynejsouodpad.cz.
- Zachraň jídlo – www.zachranjidlo.cz.

Cíl č. 2	
<i>Zajistit účinné zapojení státní správy na všech úrovních do problematiky předcházení vzniku odpadů s cílem postupného snižování množství odpadů při výkonu státní správy.</i>	
Horizont cíle	<i>krátkodobý až střednědobý.</i>
Hodnocení stavu plnění cíle	Cíl plněn
Vazba na opatření	2, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22

Bližší popis stavu plnění cíle:

1. Projekt MŽP „Hledání nových způsobů informační podpory při realizaci Programu předcházení vzniku odpadů ČR“ (TA ČR TB050MZP009)

Cíl projektu: Zajistit metodicky informační podporu o problematice předcházení vzniku odpadů včetně zpracování metodiky problematiky pro vzdělávací proces a postupu uzavírání dobrovolných dohod a metodiky pro systematické rozvíjení činnosti MŽP a dalších spolupracujících státních institucí a institucí veřejné správy v oblasti předcházení vzniku odpadů.

Výstupy projektu:

- **Metodiky**
 - Metodika pro systematické rozvíjení činnosti MŽP a dalších spolupracujících státních institucí a institucí veřejné správy v oblasti předcházení vzniku odpadů.
- **Workshopy**
 - Workshop zaměřený k začleňování opatření k předcházení vzniku odpadů do aktivit veřejné správy - 4. 10. 2016.

2. Metodický návod pro přípravu POH obcí

V rámci výzkumného úkolu spolufinancovaného Technologickou agenturou České republiky (číslo TD020304, název „Plánování odpadového hospodářství na municipální úrovni“) byl za spolupráce s Ministerstvem životního prostředí (MŽP) připraven nový metodický návod pro zpracování POH obcí. Prevence vzniku odpadů je v metodice zohledněna.

3. Předcházení vzniku odpadů v obcích – manuál sdružení ARNIKA

Manuál vznikl v roce 2015 v rámci projektu „Prevence odpadů srozumitelně“, který podpořilo Ministerstvo životního prostředí. Manuál je dostupný na stránkách <http://arnika.org/predchazeni-vzniku-odpadu-v-obcich>.

Cíl č. 3	
<i>Vytvořit podmínky a nastavit motivační prvky pro snižování surovinových a energetických zdrojů ve výrobních odvětvích a zvyšování využívání druhotných surovin v souvislosti s dalšími strategickými dokumenty, zejména Surovinovou politikou ČR a Politikou druhotných surovin ČR a v návaznosti na Plán odpadového hospodářství ČR.</i>	
Horizont cíle	<i>dlouhodobý (2019 a dále průběžně).</i>
Hodnocení stavu plnění cíle 2017	Cíl plněn
Vazba na opatření	3, 13, 20, 22, 23

Bližší popis stavu plnění cíle:

1. Plány odpadového hospodářství ČR a krajů

Nový Plán odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024 (POH ČR) byl vládou ČR schválen dne 22. prosince 2014. Závazná část Plánu odpadového hospodářství byla následně dne 31. prosince 2014 vyhlášena ve Sbírce zákonů prostřednictvím nařízení vlády č. 352/2014 Sb. Toto nařízení vlády nabylo účinnosti dnem 1. ledna 2015.

V souladu se zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, měly jednotlivé kraje do 18 měsíců od publikace závazné části nového Plánu odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024 povinnost zpracovat krajské plány odpadového hospodářství. Všechny krajské plány odpadového hospodářství byly zpracovány a schváleny v zákonném termínu do června 2016.

Národní POH ČR a krajské POH tvoří základní strategickou strukturu pro plnění cílů Programu předcházení vzniku odpadů.

2. Operační program Životní prostředí 2014 - 2020

V rámci Operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020 je na oblast odpadů zaměřena **Prioritní osa 3** a specificky na předcházení vzniku odpadů Specifický cíl 3. 1 „**Prevence vzniku odpadů**“.

Specifický cíl 3.1 - Prevence vzniku odpadů:

- Aktivita 3. 1. 1 – Předcházení vzniku komunálních odpadů
- Aktivita 3.1.2 - Předcházení vzniku průmyslových odpadů

40. výzva OPŽP 2014 - 2020

- Cílena na prevenci vzniku komunálního odpadu.
- Příjem žádostí probíhal od 1. 9. 2016 do 30. 11. 2016.
- Alokace byla celkem 100 milionů korun.
- Celkem přišlo 315 žádostí za téměř 500 mil Kč, v době zpracování zprávy probíhalo hodnocení žádostí.

3. Politika druhotných surovin (Ministerstvo průmyslu a obchodu)

Hlavní cíle Politiky druhotných surovin ČR:

- Cíl 1: Zvyšovat soběstačnost České republiky v surovinových zdrojích substitucí primárních zdrojů druhotnými surovinami.
- Cíl 2: Podporovat inovace zabezpečující získávání druhotných surovin v kvalitě vhodné pro další využití v průmyslu.

- Cíl 3: Podporovat využívání druhotných surovin jako nástroje pro snižování energetické a materiálové náročnosti průmyslové výroby za současné eliminace negativních dopadů na životní prostředí a zdraví lidí.
- Cíl 4: Iniciovat podporu vzdělávání pro zajištění kvalifikovaných pracovníků v oboru druhotných surovin jako podporu konkurenceschopnosti ČR.
- Cíl 5: Aktualizovat rozsah statistického zjišťování pro zpracování materiálových účtů, které umožní zpracovávat hmotnostní bilance druhotných surovin v hospodářství ČR.

4. Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014-2020

Strategii regionálního rozvoje vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj v dubnu 2013 a je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje. Koncepce je členěna na 4 základní prioritní oblasti: regionální konkurenceschopnost, územní soudržnost, environmentální udržitelnost, veřejná správa.

- **Cíl:** Na místní a regionální úrovni zajistit ochranu a udržitelné využívání půdního a horninového prostředí, ochranu zdrojů pitné vody, prevenci a omezování vzniku odpadů a jejich negativního vlivu na životní prostředí, efektivní a šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie (zejména malých zdrojů, jejichž výkon je spotřebováván v místě výroby), ochranu a zlepšení stavu vod a snižování úrovně znečištění ovzduší a emisí skleníkových plynů.
- **Opatření:** 6.2 Snižování produkce komunálních odpadů a zvýšení jejich materiálového využití
Opatření je zaměřeno na snížení produkce komunálního odpadu, podporu prevence a zejména inovativních přístupů k jeho dalšímu materiálovému využití a podporu technologií v oblasti odpadového hospodářství. To vše zejména s ohledem na specifika obcí (malé obce, obce v členitých územích) apod.

5. Program rozvoje venkova (PRV)

PRV je vázán na Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, řídicím orgánem je MZe. Hlavním cílem programu je obnova, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství prostřednictvím zejména agroenvironmentálních opatření, dále investice pro konkurenceschopnost a inovace zemědělských podniků, podpora vstupu mladých lidí do zemědělství nebo krajinná infrastruktura.

- *Relevantními oddíly jsou opatření 16.2.1 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií v zemědělské prvovýrobě a 16.2.2 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií při zpracování produktů a jejich uvádění na trh.*

6. Národní akční plán společenské odpovědnosti organizací v ČR

Cílem strategie je přispět k rozvoji konceptu společenské odpovědnosti organizací („*corporate social responsibility*“ – CSR) a jeho pozitivních dopadů na společnost, hospodářský rozvoj a konkurenceschopnost České republiky. Strategie je uzpůsobena tomu, aby koncept zůstával na rovině dobrovolnosti, a volí především portfolio komunikačních a propagačních nástrojů, ze strany státu pak především prostředí vytvářející odpovídající podmínky pro jeho hlubší rozšiřování a formu intenzivního dialogu.

- *Vazba na Program předcházení vzniku odpadů - Využití specifických prvků politiky: obecné pozitivní dopady implementace CSR v environmentální oblasti lze očekávat.*

Cíl č. 4	
<i>Podpořit všemi dostupnými prostředky zavádění nízkoodpadových a inovativních technologií šetřící vstupní suroviny a materiály a podpořit výrobní a průmyslovou sféru ve snaze optimalizovat procesy řízení výroby z hlediska naplnění cílů Programu.</i>	
Horizont cíle	<i>střednědobý až dlouhodobý a dále průběžně</i>
Hodnocení stavu plnění cíle 2017	Cíl plněn
Vazba na opatření	1, 13, 21, 22, 23, 25, 26

Bližší popis stavu plnění cíle:

1. Národní inovační strategie

Národní inovační strategii České republiky (NIS) 2012-2020 schválila vláda 27. září 2011 usnesením č. 714. Jde o součást strategie mezinárodní konkurenceschopnosti navazující na dokument Unie inovací. Jedná se o společný dokument MŠMT a MPO, vycházející z analýzy inovačního prostředí České republiky zpracované Technologickým centrem Akademie věd ČR. NIS tak doplňuje Národní politiku výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 - 2015, schválenou v roce 2009. Hlavním cílem NIS je posílení významu inovací a využívání špičkových technologií jako zdroje konkurenceschopnosti ČR a zvyšování jejich přínosů pro dlouhodobý hospodářský růst, pro tvorbu kvalitních pracovních míst a pro rozvoj kvality života na území ČR.

2. Národní politika výzkumu, vývoje a inovací na léta 2016 - 2020

Usnesením vlády České republiky č. 135 ze dne 17. února 2016 byla schválena Národní politika výzkumu, vývoje a inovací na léta 2016 – 2020. Dokument určuje klíčové obory a výzkumná témata, na něž by se měl aplikovaný výzkum zaměřit. Základním cílem Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky (NP VaVal) je proto zajistit rozvoj všech složek výzkumu a vývoje v České republice - základního výzkumu, aplikovaného výzkumu a vývoje, které mají každá svou nezastupitelnou roli a využít jejich provázanosti a synergií k podpoře ekonomického, kulturního a sociálního rozvoje České republiky. Dokument stanovuje strategické a specifické cíle a opatření k jejich realizaci.

3. Operační program Životní prostředí 2014 – 2020

V rámci Operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020 je na oblast odpadů zaměřena **Prioritní osa 3** a specificky na předcházení vzniku odpadů Specifický cíl 3. 1 „**Prevence vzniku odpadů**“.

Specifický cíl 3.1 - Prevence vzniku odpadů:

- Aktivita 3. 1. 1 – Předcházení vzniku komunálních odpadů
- Aktivita 3.1.2 - Předcházení vzniku průmyslových odpadů

40. výzva OPŽP 2014 - 2020

- Cílena na prevenci vzniku komunálního odpadu.
- Příjem žádostí probíhal od 1. 9. 2016 do 30. 11. 2016.
- Alokace byla celkem 100 milionů korun.
- **Celkem přišlo 315 žádostí za téměř 500 mil Kč, v době zpracování zprávy probíhalo hodnocení žádostí.**

4. Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014–2020

OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost je programem vypracovaným za účelem dosažení konkurenceschopné a udržitelné ekonomiky založené na znalostech a inovacích.

- **Prioritní osa 1 Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace:** Investiční priorita 1: Podpora podnikových investic do výzkumu a inovací a vytváření vazeb a součinnosti mezi podniky, středisky výzkumu a vývoje a odvětvím vysokoškolského vzdělání, zejména podpora investic v oblasti produktů a služeb, přenosu technologií, sociálních inovací, ekologických inovací, aplikací veřejných služeb, stimulace poptávky, vytváření sítí, klastrů a otevřených inovací prostřednictvím inteligentní specializace a podpora technického a aplikovaného výzkumu, pilotních linek, opatření k včasnému ověřování produktů, schopností vyspělé výroby a prvovýroby, zejména v oblasti klíčových technologií a šíření technologií pro všeobecné použití (uvedená oblast přímo navazuje na opatření č. 23 PPVO).
- **Prioritní osa 3 Účinné nakládání energií, rozvoj energetické infrastruktury a obnovitelných zdrojů energie, podpora zavádění nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin:** Pro Specifický cíl 3.4 – Nízkouhlíkové technologie byly vyhlášeny výzvy I a II, kde jsou podporovanými aktivitami:

a) Elektromobilita (zavádění inovativních technologií v oblasti nízkouhlíkové dopravy – elektromobilita silničních vozidel)

- pořízení elektromobilů
- pořízení dobíjecích (neveřejných) stanic pro elektromobily v rámci podnikatelského areálu pro vlastní potřebu

b) Akumulace energie

- inovativní projekty na zavádění technologií akumulace energie
- inovativní projekty na zavádění technologií akumulace energie včetně instalace obnovitelných zdrojů energie (OZE)
- pořízení kompaktních nabíjecích stanic (neveřejných v rámci podnikatelského areálu pro vlastní potřebu) s využitím akumulace energie pro efektivní rozvoj elektromobility s možností instalace integrovaného OZE přiměřeného výkonu odpovídající kapacitě akumulace energie

c) Druhotné suroviny

- zavádění technologií k získávání druhotných surovin v kvalitě vhodné pro další využití v průmyslové výrobě např. z použitého papíru, skla, kovů, pneumatik, textilu, plastů, stavebních a demoličních odpadů, vedlejších energetických produktů a řady dalších výrobků s ukončenou životností
- zavádění inovativních technologií, kterými se budou z použitých výrobků získávat efektivním způsobem cenné druhotné suroviny
- zavádění inovativních technologií na výrobu inovativních výrobků vyrobených z druhotných surovin, včetně náhrad primárních zdrojů druhotnými surovinami tam, kde je to ekonomicky výhodné

5. Programy Technologické agentury České republiky

- Programy TA ČR – viz plnění cíle 11.

6. Resortní programy na podporu výzkumu a vývoje:

- Resortní programy na podporu výzkumu a vývoje – viz plnění cíle 11.

Cíl č. 5	
<i>Na všech úrovních podpořit, propagovat a dostatečně informovat o dostupných dobrovolných nástrojích (dobrovolné dohody, systémy environmentálního řízení, environmentálního značení, čistší produkce s cílem jejich postupného rozšiřování).</i>	
Horizont cíle	<i>Cíl: krátkodobý a dále průběžně.</i>
Hodnocení stavu plnění cíle	Cíl plněn
Vazba na opatření	1, 2, 9, 20, 21, 22

Bližší popis stavu plnění cíle:

1. Projekt MŽP „Hledání nových způsobů informační podpory při realizaci Programu předcházení vzniku odpadů ČR“ (TA ČR TB050MZP009)

Cíl projektu: Zajistit metodicky informační podporu o problematice předcházení vzniku odpadů včetně zpracování metodiky problematiky pro vzdělávací proces a postupu uzavírání dobrovolných dohod a metodiky pro systematické rozvíjení činnosti MŽP a dalších spolupracujících státních institucí a institucí veřejné správy v oblasti předcházení vzniku odpadů.

Výstupy projektu:

- **Metodika pro uzavírání dobrovolných dohod při předcházení vzniku odpadů.**

2. Dobrovolné nástroje (Ekoznačení, EŠV, Ekoznačka, EMAS)

V České republice byl systém ekoznačení zaveden usnesením č. 159 ze dne 7. dubna 1993. Na základě tohoto usnesení byl 14. dubna 1994 vyhlášen Národní program označování výrobků ochrannou známkou Ekologicky šetrný výrobek (dnes Národní program označování ekologicky šetrných výrobků a služeb). V roce 2004 se vstupem České republiky do Evropské unie se součástí programu stalo i udělování Ekoznačky EU (známé též jako Květina/The Flower).

Tabulka 1: Národní program označování ekologicky šetrných výrobků a služeb ochrannou známkou – ekoznačkou Ekologicky šetrný výrobek/Ekologicky šetrná služba k lednu 2017

Počet certifikátů pro značení environmentálně šetrný výrobek		47
Počet certifikátů pro značení environmentálně šetrná služba		3
Počet certifikátů pro značení Ekoznačka EU „Květina“		16
Počet technických směrnic pro environmentálně šetrný výrobek		18
Počet registrovaných Vlastních environmentálních tvrzení podle ČSN ISO 14021		0*
Počet prohlášení o produktu podle ČSN ISO 14025	Stavební výrobky	19
	Chemické výrobky	1

* V současnosti nejsou registrována žádná vlastní environmentální tvrzení

Zdroj dat: CENIA

Tabulka 2: Celkový počet udělených registrací EMAS v období 2014 – 2016

	2014	2015	2016
EMAS	27	27	26

Zdroj dat: CENIA

Cíl č. 6	
<i>V souvislosti s jednotlivými cíli Programu, s cíli jiných programů a politik životního prostředí a s požadavky orgánů Evropské unie zajistit vhodné legislativní prostředí pro realizaci Programu.</i>	
Horizont cíle	<i>Cíl: časově neomezený (průběžně).</i>
Hodnocení stavu plnění cíle	Cíl plněn
Vazba na opatření	3, 10, 11, 12, 13

Bližší popis stavu plnění cíle:

1. Legislativa České republiky

- Návrh nového zákona o odpadech.
- Návrh nového zákona o vybraných výrobcích s ukončenou životností.
- Nařízení vlády č. 352/2014 Sb. o Plánu odpadového hospodářství.
- Zákon č. 229/2014 Sb. (novela zákona o odpadech).
- Zákon č. 223/2015 Sb. (novela zákona o odpadech).
- Vyhláška č. 321/2014 Sb., o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů.
- Vyhláška č. 93/2016 Sb., o Katalogu odpadů.
- Vyhláška č. 94/2016 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů.
- Vyhláška č. 437/2016 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě a vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady a změně vyhlášky č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a o změně vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady (vyhláška o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady).
- Vyhláška č. 387/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu.
- Zákon č. 180/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích.

2. Připravovaná legislativa

- Návrh novely zákona o obalech č. 477/2001 Sb. – omezení spotřeby lehkých plastových tašek (v době přípravy zprávy schválena Poslaneckou sněmovnou).

3. Plány odpadového hospodářství ČR a krajů

- Nový Plán odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024 (POH ČR) byl vládou ČR schválen dne 22. prosince 2014. Závazná část Plánu odpadového hospodářství byla následně dne 31. prosince 2014 vyhlášena ve Sbírce zákonů prostřednictvím nařízení vlády č. 352/2014 Sb. Toto nařízení vlády nabylo účinnosti dnem 1. ledna 2015.
- V souladu se zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, měly jednotlivé kraje do 18 měsíců od publikace závazné části nového Plánu odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024 povinnost zpracovat krajské plány odpadového hospodářství. Všechny krajské plány odpadového hospodářství byly zpracovány a schváleny v zákonném termínu do června 2016.

- Národní POH ČR a krajské POH tvoří základní strategickou strukturu pro plnění cílů Programu předcházení vzniku odpadu.

4. Připravovaná legislativa EU

- Projednávání tzv. balíčku k oběhovému hospodářství – změny směrnic o odpadech, skládkování odpadů, obalů a oblasti výrobků s ukončenou životností:
 - Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech - COM (2015) 0595 final.
 - Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech - COM (2015) 0596 final.
 - Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 99/31/ES o skládkování odpadů - COM (2015) 0594 final.
 - Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností, směrnice 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a směrnice 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních - COM (2015) 0593 final.

Cíl č. 7	
<i>Věnovat maximální pozornost odpadům z potravin a vytvořit podmínky pro postupné snižování těchto odpadů na všech úrovních potravinového cyklu (fáze výroby potravin včetně jejich uvádění na trh a konzumace).</i>	
Horizont cíle	<i>střednědobý a dále průběžně.</i>
Hodnocení stavu plnění cíle	Cíl plněn
Vazba na opatření	1, 4, 10, 11, 15, 20, 24

Bližší popis stavu plnění cíle:

1. Legislativní změny

- Zákon č. 180/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích – úprava předávání potravin charitativním organizacím.

2. Projekt „Hledání nových způsobů informační podpory při realizaci Programu předcházení vzniku odpadů ČR“ (TA ČR TB050MZP009)

Cíl projektu: Zajistit metodicky informační podporu o problematice předcházení vzniku odpadů včetně zpracování metodiky problematiky pro vzdělávací proces a postupu uzavírání dobrovolných dohod a metodiky pro systematické rozvíjení činnosti MŽP a dalších spolupracujících státních institucí a institucí veřejné správy v oblasti předcházení vzniku odpadů.

Výstupy projektu:

- **Workshopy**
 - Workshop zaměřený na začleňování oblasti předcházení vzniku odpadů v sektoru pohostinství a stravování - 12. 10. 2016.
- **Příručky**
 - Příručka pro majitele a provozovatele restaurací, hotelů a dalších stravovacích zařízení.
- **Příručka pro občana:**
 - leták – plýtvání potravinami – *Potraviny jsou cenné.*

3. Aktivity Ministerstva zemědělství

- Jednání pracovní skupiny pro potravinový odpad (zástupci ministerstev, obchodních organizací a neziskových organizací).
- V roce 2016 Ministerstvo zemědělství vytvořilo dotační titul pro podporu potravinových bank – alokace byla 30 mil. Kč., obdrženo 35 žádostí.
- Dotační titul pro podporu potravinových bank chystá Ministerstvo zemědělství i v roce 2017, opět s alokací 30 mil. Kč.
- MZe zveřejnilo seznam organizací, kterým mohou obchody darovat vyřazené potraviny.

4. Osvětové aktivity

Konference

- Konference „Předcházení vzniku odpadů 2015“ (říjen 2015).
- Konference „Předcházení vzniku odpadů 2016“ (říjen 2016).
- Konference „Předcházení vzniku odpadů v obcích a možnosti financování z OPŽP 2014+“ (listopad 2016).

- Konference „Food Waste“ (říjen 2015).
- Kulatý stůl „Žádné jídlo nazmar“ – listopad 2016.

5. Potravinové banky

Fungující strukturou pro snižování vzniku odpadů z potravin a zlepšující celkové využívání potravin, které by se staly odpadem, jsou potravinové banky. Centrálně jsou jednotlivé potravinové banky součástí České federace potravinových bank (ČFPB). ČFPB je pak členem Evropské federace potravinových bank. Potravinové banky shromažďují zdarma potraviny, skladují a přidělují je humanitárním nebo charitativním organizacím, které poskytují potravinovou pomoc potřebným lidem.

Česká federace potravinových bank - www.potravinovabanka.cz - Členové: Potravinová banka Praha, Ostrava, Litoměřice, Liberec, Vysočina, Plzeň, Brno a Jihomoravský kraj, Hradec Králové, nově vznikají banky Pardubice, Zlín, Karlovy Vary, Olomouc.

6. Menička pro bezdomovce

Projekt „Menička pro bezdomovce“ - projekt realizuje Centrum sociálních služeb v Brně. K 30. 9. 2016 bylo vydáno 22 392 porcí jídla, což odpovídá 117 porcím denně. K výše zmíněnému datu jej v souvislosti s nabízenou stravou opakovaně navštívilo 6 968 osob. Provozovny veřejného stravování poskytují zdarma v pracovní dny nespotřebovaná (respektive neprodaná) polední menu včetně polévek lidem bez přístřeší. Pracovníci CSS sváží neprodané polední menu přímo z provozoven a vozí je do Městského střediska krizové sociální pomoci, kde tito lidé mohou zdarma dostat kvalitní teplou stravu, která by v případě neexistence projektu končila v odpadkových koších. Organizace a financování ze strany CSS zahrnuje zejména nákup pohonných hmot, mzdy pracovníků a nákup menu boxů, přepravních termotašek a termovárnic a jednorázového plastového nádobí.

7. „Křivá zelenina“

Aktivita několika velkých obchodních společností v oblasti prodeje zeleniny (Penny Market, Rohlík.cz, TESCO), který je zaměřen na prodej zeleniny, která má nestandardní tvar nebo velikost. Tímto způsobem se dostane ke spotřebitelům i zelenina, která by byla pravděpodobně zaorána do země.

8. Další aktivity

- **Projekt TA ČR Beta TB940MZP002** - Metodika pro kvalifikované a kvantifikované hodnocení toku odpadů z potravin.
- **Projekt FUSIONS** - V červenci 2014 byl v rámci evropského výzkumného projektu FUSIONS navržen další rámec pro definici potravinového odpadu a v březnu 2016 byla navržena **metodika pro měření a monitorování jeho objemu**. V červnu 2016 zveřejnilo **mnohostranné partnerství globální standard pro výpočet a vykazování potravinových ztrát a plýtvání potravinami**.
- **Potravinářská komora ČR** - Potravinářská komora ČR vytvořila dokument „Programy prevence vzniku odpadů“, který mapuje hospodaření s odpady vznikajícími v potravinářském průmyslu a předcházení vzniku odpadu v jednotlivých společnostech v ČR.
- **Projekt „Paběrkování“** – Aktivita spolku „Zachraň jídlo“ - jedná se o jeden ze způsobů, jak snížit množství vyhozeného jídla. Jde o sbírání plodin, které by zůstaly po sklizni na poli či v sadu. Tyto plodiny většinou nevyhovují z estetického hlediska – jsou příliš malé, příliš velké, příliš křivé, špatně uříznuté nebo mají nevyhovující barvu. Paběrkování je také nástrojem osvěty – vzhledem k velkému zájmu médií se daří upozorňovat veřejnost na problém plýtvání potravinami. Během osmnácti výjezdů se v roce 2015 podařilo nasbírat skoro osm tun jídla. V

roce 2016 se uskutečnilo 6 výjezdů. Byly nasbírány téměř tři tuny potravin (převážně kedlubnů, mrkví, květáků, zelí a brambor).

Cíl č. 8	
<i>Vytvořit podmínky ke stabilizaci produkce jednotlivých složek komunálního odpadu a následnému snižování na všech úrovních veřejné správy a na úrovni občanů.</i>	
Horizont cíle	<i>střednědobý (stabilizace nárůstu, 2017) a dále průběžně (snižování produkce).</i>
Hodnocení stavu plnění cíle	Cíl plněn částečně
Vazba na opatření	1, 2, 5, 9, 12, 16, 17, 20, 25

Bližší popis stavu plnění cíle:

1. Legislativní návrhy a změny

- Návrh nového zákona o odpadech.
- Návrh nového zákona o vybraných výrobcích s ukončenou životností.
- Nařízení vlády č. 352/2014 Sb. o Plánu odpadového hospodářství.
- Zákon č. 229/2014 Sb. (novela zákona o odpadech).
- Zákon č. 223/2015 Sb. (novela zákona o odpadech).
- Vyhláška č. 321/2014 Sb., o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů.
- Vyhláška č. 437/2016 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady a změně vyhlášky č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a o změně vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady (vyhláška o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady).
- Vyhláška č. 387/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu.
- Návrh novely zákona o obalech č. 477/2001 Sb. – omezení spotřeby lehkých plastových tašek (v době přípravy zprávy schválena Poslaneckou sněmovnou).
- Zákon č. 180/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích.

2. Plány odpadového hospodářství ČR a krajů

Nový Plán odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024 (POH ČR) byl vládou ČR schválen dne 22. prosince 2014. Závazná část Plánu odpadového hospodářství byla následně dne 31. prosince 2014 vyhlášena ve Sbírce zákonů prostřednictvím nařízení vlády č. 352/2014 Sb. Toto nařízení vlády nabylo účinnosti dnem 1. ledna 2015.

V souladu se zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, měly jednotlivé kraje do 18 měsíců od publikace závazné části nového Plánu odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024 povinnost zpracovat krajské plány odpadového hospodářství. Všechny krajské plány odpadového hospodářství byly zpracovány a schváleny v zákonném termínu do června 2016.

Národní POH ČR a krajské POH tvoří základní strategickou strukturu pro plnění cílů Programu předcházení vzniku odpadu.

3. Projekt MŽP „Hledání nových způsobů informační podpory při realizaci Programu předcházení vzniku odpadů ČR“ (TA ČR TB050MZP009)

Cíl projektu: Zajistit metodicky informační podporu o problematice předcházení vzniku odpadů včetně zpracování metodiky problematiky pro vzdělávací proces a postupu uzavírání dobrovolných dohod a metodiky pro systematické rozvíjení činnosti MŽP a dalších spolupracujících státních institucí a institucí veřejné správy v oblasti předcházení vzniku odpadů.

Výstupy projektu:

- **Metodiky**
 - Metodika pro uzavírání dobrovolných dohod při předcházení vzniku odpadů.
 - Metodika pro začlenění problematiky předcházení vzniku odpadů pro jednotlivé stupně škol a mimoškolní výchovu.
 - Metodika pro systematické rozvíjení činnosti MŽP a dalších spolupracujících státních institucí a institucí veřejné správy v oblasti předcházení vzniku odpadů.
- **Workshopy**
 - Workshop zaměřený na předcházení vzniku odpadů při stavební činnosti – 5. 10. 2016.
 - Workshop zaměřený na začleňování oblasti předcházení vzniku odpadů do vzdělávacích aktivit - 3. 10. 2016.
 - Workshop zaměřený k začleňování opatření k předcházení vzniku odpadů do aktivit veřejné správy - 4. 10. 2016.
 - Workshop zaměřený na začleňování oblasti předcházení vzniku odpadů v sektoru pohostinství a stravování - 12. 10. 2016.
- **Příručky**
 - Příručka pro obce.
 - Příručka pro majitele a provozovatele restaurací, hotelů a dalších stravovacích zařízení.
 - Příručka pro výrobce stavebních materiálů, projektanty, investory, stavební firmy - Průvodce předcházením vzniku stavebních odpadů.
 - Průvodce předcházením vzniku odpadů z potravin v soukromém sektoru pohostinství a stravování v rámci projektu.
- **Příručka pro občana:**
 - leták – plýtvání potravinami – *Potraviny jsou cenné,*
 - leták – obaly – *Doba obalová,*
 - leták – odpadní elektronická zařízení – *Domácí mazlíčci,*
 - leták – textil – *Balada z hadrů,*
 - leták – nábytek, domácnost – *Kdo má židli, ten bydlí.*

4. Příklady dobré praxe obcí:

- Re-use management statutárního města Brna – Projekt pro opětovné použití zachovalých upotřebených výrobků - RE-USE „DRUHÝ ŽIVOT“ na sběrných střediscích odpadů (SSO) statutárního města Brno
 - *V létě 2016 spuštěn pilotní projekt RE-USE „DRUHÝ ŽIVOT“. Na projektu se podílí Odbor životního prostředí města Brna, Veřejná zeleň města Brna a SAKO Brno, a.s. Občané mohou na 4 SSO darovat výrobky pro opětovné použití (drobný nábytek, zařízení a vybavení domácnosti, hračky, sportovní vybavení aj.), a to do krytých zřetelně označených kontejnerů.*
 - *Sběr je organizován prostřednictvím veřejné sbírky, kterou zaštitila příspěvková organizace města Brno - Veřejná zeleň města Brna, p. o.*

- *Darované předměty jsou prodávány a 100 % zisku nabytého z prodeje putuje na financování projektu „KVĚTINY V BRNĚ“. To znamená, že na vybraných místech městské veřejné zeleně jsou vysazovány okrasné květiny.*
- *V dubnu 2016 spustil Magistrát města Brna projekt RE-NAB na podporu dalšího využívání použitého nábytku, tzv. nábytkovou banku. Obyvatelé Brna mohou darovat nepotřebný nábytek lidem v sociální nouzi. Jedná se o komodity: dřevěné, kovové či plastové stoly, stolky, židle, skříňky, komody, postele i police, veškerý použitelný nábytek, včetně zahradního. Z hygienických důvodů není odebírán čalouněný nábytek. Na čtyřech sběrných střediscích odpadu jsou umístěny zastřešené velkoobjemové kontejnery, kam se tyto komodity ukládají. Dál je nábytek převážen do skladu společnosti SAKO Brno a.s. Zde se provádí evidence a vzniká seznam aktuálně dostupného nábytku s fotografiemi. Následně jej OSP MMB nabízí potřebným klientům k vybavení bytů.*

5. Podpora domácího kompostování

- Počet nově zavedených domácích a komunitních kompostérů - v rámci evropských dotací v podprogramu 4.1 v období 2007 – 2013 bylo podpořeno více než 60 000 ks kompostérů.

Cíl č. 9	
<i>V součinnosti s dalšími strategickými dokumenty vytvořit podmínky ke stabilizaci produkce nebezpečných odpadů, stavebních a demoličních odpadů, textilních odpadů a odpadů z výrobných směrnic s výhledem reálného snížení jejich produkce v následujících letech.</i>	
Horizont cíle	<i>střednědobý (stabilizace nárůstu, 2017) a dále průběžně (snížení produkce).</i>
Hodnocení stavu plnění cíle	Cíl plněn částečně
Vazba na opatření	1, 2, 6, 9, 18, 19, 20, 22, 25, 26

Bližší popis stavu plnění cíle:

1. Legislativní aktivity

- Návrh nového zákona o odpadech.
- Návrh nového zákona o vybraných výrobcích s ukončenou životností.
- Nařízení vlády č. 352/2014 Sb. o Plánu odpadového hospodářství.
- Zákon č. 229/2014 Sb. (novela zákona o odpadech).
- Zákon č. 223/2015 Sb. (novela zákona o odpadech).
- Vyhláška č. 321/2014 Sb., o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů.
- Vyhláška č. 387/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu.

2. Plány odpadového hospodářství ČR a krajů

Nový Plán odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024 (POH ČR) byl vládou ČR schválen dne 22. prosince 2014. Závazná část Plánu odpadového hospodářství byla následně dne 31. prosince 2014 vyhlášena ve Sbírce zákonů prostřednictvím nařízení vlády č. 352/2014 Sb. Toto nařízení vlády nabylo účinnosti dnem 1. ledna 2015.

V souladu se zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, měly jednotlivé kraje do 18 měsíců od publikace závazné části nového Plánu odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024 povinnost zpracovat krajské plány odpadového hospodářství. Všechny krajské plány odpadového hospodářství byly zpracovány a schváleny v zákonném termínu do června 2016.

Národní POH ČR a krajské POH tvoří základní strategickou strukturu pro plnění cílů Programu předcházení vzniku odpadu.

3. Projekt MŽP „Hledání nových způsobů informační podpory při realizaci Programu předcházení vzniku odpadů ČR“ (TA ČR TB050MZP009)

Cíl projektu: Zajistit metodicky informační podporu o problematice předcházení vzniku odpadů včetně zpracování metodiky problematiky pro vzdělávací proces a postupu uzavírání dobrovolných dohod a metodiky pro systematické rozvíjení činnosti MŽP a dalších spolupracujících státních institucí a institucí veřejné správy v oblasti předcházení vzniku odpadů.

Výstupy projektu:

- **Workshopy**
 - Workshop zaměřený na předcházení vzniku odpadů při stavební činnosti – 5. 10. 2016.

- **Příručky**
 - Příručka pro výrobce stavebních materiálů, projektanty, investory, stavební firmy – Průvodce předcházením vzniku stavebních odpadů.
- **Letáky**
 - leták – textil – *Balada z hadrů*.

4. Osvětové aktivity

Konference

- Konference „Předcházení vzniku odpadů 2015“ (říjen 2015).
- Konference „Předcházení vzniku odpadů 2016“ (říjen 2016).
- Konference „Předcházení vzniku odpadů v obcích a možnosti financování z OPŽP 2014+“ (listopad 2016).

5. Textilní odpad

- Projekt ReShare Armády spásy - má za cíl vybudovat sociální podnik zaměřený na využití, zpracování a prodej darů od individuálních i firemních dárců. Zaměřuje se na sběr obnošeného textilu a obuvi do stacionárních kontejnerů v Praze, Ostravě i dalších městech MS kraje a připravuje se i umístění kontejnerů v dalších městech, soz darovaného nábytku, elektroniky, hraček, doplňků nebo likvidace pozůstalostí, následné třídění ve skladech ReShare.
- Společnost POTEX – v roce 2016 se podařilo vysbírat přibližně 2 000 tun textilu. Společnost má 450 kontejnerů.
- Společnost DIMATEX CS - sběr použitého textilu, třídění textilií, recyklace textilu a výroba čistících hadrů. V České Republice má rozmístěno více než 360 kontejnerů. Hady a textilie jsou sbírány, tříděny, recyklovány. Vhodné textilie jsou určeny k druhotnému využití jako čistící hadry, dále zpracovávány nebo poskytnuty charitativním organizacím.
- Diakonie Broumov – počet kontejnerů přes 400. Například po Praze je rozmístěno cca 190 kontejnerů na textil a ročně do nich občané Prahy odloží cca 1 000 tun ošacení, bot, bytového textilu, hraček, peřin a polštářů. Veškerý textil se z 98 % smysluplně využije k materiální pomoci. Z nevhodného materiálu pro humanitární účely se vytváří čistící plachetky k průmyslovému zpracování a 5 % se dává jako alternativní palivo do cementáren.
- FCC Česká republika, s.r.o. v současné době spolupracuje s Diecézní charitou Brno a v současné době poskytuje Diecézní charitě Brno přibližně 180 ks nádob na textil.
- Společnost TextilEco – počet kontejnerů 4 640 kontejnerů a množství vysbíraného textilu 32 000 tun. Kontejnery jsou umístěny ve více než 2 800 obcích.

Cíl č. 10	
<i>Podporovat využívání servisních a charitativních středisek a organizací za účelem prodloužení životnosti a opětovného používání výrobků a materiálů.</i>	
Horizont cíle	<i>střednědobý a dále průběžně.</i>
Hodnocení stavu plnění cíle	Cíl plněn částečně
Vazba na opatření	1, 2, 3, 20

Bližší popis stavu plnění cíle:

1. Spolupráce MŽP s nestátními neziskovými organizacemi

Ministerstvo životního prostředí dlouhodobě podporuje aktivity nestátních neziskových organizací (NNO) v oblasti prevence vzniku odpadu prostřednictvím Programu na podporu nevládních neziskových organizací. Dotace na projekty občanských sdružení a obecně prospěšných společností jsou ze státního rozpočtu poskytovány na příslušný kalendářní rok. Veřejné výběrové řízení je obvykle vyhlašováno v roce, který předchází roku realizace projektu. Horní limit na 1 projekt bývá cca 200-300 tis. Kč. Příklady podpořených projektů NNO související s problematikou jsou uvedeny v tabulce 3.

Tabulka 3: Projekty s tematikou odpadového hospodářství podpořené v Programu na podporu NNO v letech 2013 - 2016

Rok	Název projektu	Příjemce
2013	Propagace odděleného sběru biologicky rozložitelných odpadů a kompostování bioodpadů – CZ Biom	České sdružení pro biomasu
2013	Doma nakupuj, doma kompostuj – snížení dopadů plýtvání jídlem ve městech	Hnutí DUHA – Přátelé Země Česká republika
2013	Možnosti zvyšování podílu organické hmoty v ekologicky obhospodařované půdě: využití kompostů z komunitního kompostování – přínosy a rizika; biouhel – pojem, význam, praktické využití	Bioinstitut, o.p.s.
2013	Olej z domácnosti – surovina pro využití	Středisko ekologické výchovy – SEVER Horní Maršov o.p.s.
2013	Realizace a medializace ukázkových příkladů dobré praxe progresivního odpadového hospodářství v obcích a menších městech	Hnutí DUHA Olomouc
2013	Elektronický recenzovaný časopis WASTE FORUM	České ekologické manažerské centrum, z.s.
2013	Předcházej a recykluj	Arnika - program Toxické látky a odpady
2013	Chytře proti černým skládkám	Kravec, o.s.
2014	Národní konference k předcházení vzniku odpadů	České ekologické manažerské centrum, z.s.
2015	Kompostuji, kompostuješ, kompostujeme	Kamínky
2015	Jídlo není odpad, dejme mu společně druhou šanci	Zachraň jídlo, z. s.
2015	Prevence odpadů srozumitelně	Arnika – program Toxické látky a odpady
2015	Konference předcházení vzniku odpadů 2015	České ekologické manažerské centrum, z.s.
2015	Rekola: kola do ulic, kola pro všechny!	Rekola o.s.

2015	Zdravá planeta pro zdravé děti – program udržitelné spotřeby pro matky a jejich děti	Arnika – program Toxické látky a odpady
2016	2016: Uklidme svět, uklidme Česko	Český svaz ochránců přírody
2016	RecyKafe (Odběrná místa v kavárnách pro předcházení vzniku odpadu)	Nadace Veronica
2016	Kompostování na komunitních zahradách	KOKOZA, o.p.s.
2016	Pilotní provoz prvního Re-use centra v Praze	Spojené hlavy, z.s.
2016	Konference Předcházení vzniku odpadů 2016	České ekologické manažerské centrum, z.s.
2016	Odpadové hospodářství obcí – příklady dobré praxe	Arnika – program Toxické látky a odpady

Zdroj dat: MŽP

2. Charitativní organizace

Do oblasti předcházení vzniku odpadů zasahuje i působnost charitativních organizací v ČR. Je možné identifikovat řadu činností charitativních organizací, které přímo přispívají k předcházení vzniku odpadů, resp. prodlužují životnost některých výrobků. Níže jsou uvedeny nejznámější registrované charitativní organizace v ČR, které mají ve své náplni i činnosti, které přispívají k prevenci vzniku odpadů:

- Červený kříž,
- Charita Česká republika,
- Diakonie Broumov,
- Člověk v tísni,
- ADRA,
- Česká Federace potravinových bank,
- Fond ohrožených dětí,
- a další.

V roce 2014 měla Diakonie Broumov přibližně 480 kontejnerů na sběr textilu a ročně vysbírala 7–8 tisíc tun oděvů a textilu. Tato charitativní organizace kromě přímé materiální pomoci nabízí pracovní příležitosti pro osoby znevýhodněné na trhu práce právě při zpracování sesbíraného textilu. Diakonie Broumov uspěla i s projekty v Operačním programu Životní prostředí. Ve dvou výzvách získala podporu na 180 sběrných nádob.

Tabulka 4: Projekty Diakonie ČR podpořené z Operačního programu Životní prostředí 2007 - 2013

Název projektu	Celková cena	Počet kontejnerů	Počet svozové techniky
Systém svozu textilního odpadu	5 820 000 Kč	150	0
Systém separace a svozu textilu	6 037 900 Kč	30	2
Celkem	11 857 900 Kč	180	2

Zdroj dat: OP ŽP

3. Další aktivity v oblasti servisních služeb:

- Nevyhazujto – www.nevyhazujto.cz
- Zdrojovna – www.zdrojovna.cz
- Opravárna – www.opravarna.cz

Cíl č. 11	
<i>Zvýšit aktivní úlohu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti podpory Programu předcházení vzniku odpadů ČR</i>	
Horizont cíle	<i>dlouhodobý a dále průběžně.</i>
Hodnocení stavu plnění cíle	Cíl plněn
Vazba na opatření	18, 19, 23, 24, 25, 26

1. Národní politika výzkumu, vývoje a inovací

Usnesením vlády České republiky č. 135 ze dne 17. února 2016 byla schválena Národní politika výzkumu, vývoje a inovací na léta 2016 – 2020. Dokument určuje klíčové obory a výzkumná témata, na něž by se měl aplikovaný výzkum zaměřit.

Základním cílem Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky (NP VaVal) je proto zajistit rozvoj všech složek výzkumu a vývoje v České republice - základního výzkumu, aplikovaného výzkumu a vývoje, které mají každá svou nezastupitelnou roli a využít jejich provázanosti a synergií k podpoře ekonomického, kulturního a sociálního rozvoje České republiky.

NP VaVal se zaměřuje na klíčové oblasti potřeb (je tedy problémově orientovaná), jakými jsou řízení systému VaVal, veřejný sektor VaVal, spolupráce soukromého a veřejného sektoru VaVal, inovace v podnicích a výzvy pro zaměření VaVal. Dokument stanovuje strategické a specifické cíle a opatření k jejich realizaci.

2. Programy Technologické agentury České republiky (TA ČR)

Programy TAČR nabízí poměrně rozsáhlý prostor pro oblast předcházení vzniku odpadů na různých úrovních. Zapojení problematiky do jednotlivých programů (nejen TAČR) je součástí navržených opatření pro podporu problematiky v oblasti vědy a výzkumu.

Tabulka 5: Projekty zaměřené na odpadové hospodářství podpořené z programů TA ČR

TA ČR BETA			
Číslo projektu	Název projektu	Řešitel	Období řešení projektu
TB010MZP063	Výzkum a sledování nebezpečných složek v komunálním odpadu	ECO trend s.r.o.	2013 – 2014
TB940MZP002	Metodiky pro sledování a hodnocení realizace Programu předcházení vzniku odpadů	GREEN Solution s.r.o.	2014 - 2015
TB940MZP003	Zpracování metodiky prognózování odpadů	CENIA, česká informační agentura životního prostředí	2014 – 2015
TB010MZP062	Analýza materiálových toků odpadních elektrozařízení a možnosti navýšení jejich recyklace, využití a opětovného použití	Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka v. v. i.	2013 – 2014
TB940MZP001	Analýza optimálního nastavení činností kolektivních systémů v oblasti nakládání s elektroodpady	GREEN Solution s.r.o.	2014 – 2015
TB010MZP061	Podpora materiálového využití biologické	IREAS, Institut	2013 – 2014

	složky komunálního odpadu jako náhrady neobnovitelných zdrojů a zlepšení kvality půdy	pro strukturální politiku, o.p.s.	
TB940MZP002	Metodiky pro sledování a hodnocení realizace Programu předcházení vzniku odpadů ČR	GREEN Solution s.r.o.	
TB050MZP009	Hledání nových způsobů informační podpory při realizaci Programu předcházení vzniku odpadů ČR	GREEN Solution s.r.o.	
CENTRA KOMPETENCE			
Číslo projektu	Název projektu	Řešitel	Období řešení projektu
TE02000236	Centrum kompetence pro energetické využití odpadů	Vysoké učení technické v Brně	2014 – 2018
TA ČR ALFA			
Číslo projektu	Název projektu	Řešitel	Období řešení projektu
TA02010680	Využití recyklovatelných odpadů pro výrobu prefabrikovaných stavebních dílců	Prefa Brno a.s.	2012 – 2014

Zdroj dat: IS VaVal

3. Resortní programy výzkumu a vývoje ČR

Resortní výzkum Ministerstva průmyslu a obchodu

Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále také MPO) zajišťuje podporu projektů aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje pro průmyslovou výrobu z prostředků státního rozpočtu České republiky v rámci programů TIP a TRIO.

Tabulka 6: Projekty zaměřené na odpadové hospodářství podpořené z programů TRIO a TIP

Číslo projektu	Název projektu	Řešitel	Období řešení projektu
FV10075	Nová technologie vícepodlažních energeticky úsporných budov z lepených sendvičových panelů s možností zakládání na zemních vrutech s využitím technologie prefabrikovaných bytových jader	EUROPANEL s.r.o.	2016 - 2019
FV10022	Efektivní využití cihelného recyklátu	HELUZ cihlářský průmysl v.o.s.	2016 - 2020
FV10118	Progresivní bezodpadová technologie zpětného využití zemin ve formě samozhutnitelných zálivek	KOMFORT,a.s.	2016 - 2020
FV10509	Výzkum a vývoj nových podlahových vsypů s obsahem recyklovaných surovin se zaručenými vlastnostmi	KORUND BENÁTKY, s. r. o.	2016 - 2020
FV10284	Pokročilá technologie pískového pórobetonu s podílem druhotných surovin a efektivnějším využitím přírodních zdrojů	PORFIX CZ a.s.	2016 - 2020
FV10304	Využití teplotěnské strusky při výrobě betonového zboží	Prefa Brno a.s.	2016 - 2019

FV10239	Elektrostatická separace plastů z průmyslového odpadu pro následnou recyklaci	Puruplast, a.s.	2016 - 2019
FV10685	Flexibilní stavební systém na bázi dřeva a vysokohodnotného betonu pro energeticky efektivní bytové domy	RD Rýmařov s. r. o.	2016 - 2020
FV10260	Vývoj kontinuálního procesu výroby methylesterů mastných kyselin (FAME) z odpadních tuků a odpadních rostlinných olejů	TEMPERATOR s.r.o.	2016 - 2019
FV10226	Vývoj technologie pro recyklaci kovů ze strusky s vysokou účinností	VVV MOST spol. s r.o.	2016 - 2019
FR-TI4/327	Výzkum možností komplexní revitalizace skládek průmyslového odpadu včetně využití jejich potenciálu, vývoj měřících systémů pro dálkový monitoring, tvorba metodických pokynů a vzorových projektů pro provádění revitalizace a optimalizace skládek	VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ-TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA	2012 – 2015
FR-TI4/133	Nízkoenergetická recyklace odpadních polykarbonátů s využitím obnovitelných zdrojů pro přípravu nových polymerních materiálů	SYNPO, akciová společnost	2012 – 2015
FR-TI4/623	Nanostrukturované obalové materiály mimořádných užitných vlastností a se snadnější recyklací	SYNPO, akciová společnost	2012 – 2015
FR-TI3/245	Výzkum a vývoj technologií a systému nakládání s RAO ve vazbě na nové jaderné zdroje	ÚJV Řež, a. s.	2011 - 2015
FR-TI4/270	Gelový infuzní clonový systém pro dodatečnou hydroizolaci různých druhů zdiva s využitím druhotných surovin	BETOSAN s.r.o.	2012 - 2015
FR-TI4/582	Možnosti průmyslového využívání fluidních popílků z nízkoteplotního spalování pro výrobu stavebních hmot	CEMEX Czech Republic	2012 - 2015
FR-TI3/727	Pokročilá technologie pórobetonu na bázi průmyslových odpadů pro energeticky úspornou výstavbu	PORFIX CZ a.s.	2011 – 2014
FR-TI4/499	Výzkum a zavedení technologie přepracování odpadního ochuzeného a přírodního uranu pro snížení objemu ukládání jaderného materiálu	UJP PRAHA a.s.	2012 – 2014

Zdroj dat: IS VaVal

Resortní výzkum Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy

Tabulka 7: Projekty zaměřené na odpadové hospodářství podpořené z programů COST CZ a EUREKA

Číslo projektu	Název projektu	Řešitel	Období řešení projektu
LD14038	Zhodnocení odpadů z vinohradnictví a vinařství na biologicky aktivní látky	Centrum výzkumu globální změny AV ČR, v. v. i.	2014 – 2016
LF12006	Trvale udržitelné a inovační využití odpadů ze zpracování hroznů a ovoce	Výzkumný ústav píceňářský, spol. s r.o.	2012 – 2015

Zdroj dat: IS VaVal

Resortní výzkum Ministerstva zemědělství

Program zemědělského aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje Komplexní udržitelné systémy v zemědělství 2012-2018.

Tabulka 8: Projekty zaměřené na odpadové hospodářství podpořené z programu KUS

Číslo projektu	Název projektu	Řešitel	Období řešení projektu
QJ1320159	Výzkum zpracování, využití a zneškodňování odpadních produktů z bioplynových stanic	Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava	2013 – 2017
QJ1320234	Z odpadů surovinami	Botanický ústav AV ČR, v. v. i.	2013 – 2016

Zdroj dat: IS VaVal

Cíl č. 12	
<i>Zvýšit účinnost prosazování problematiky předcházení vzniku odpadů v aktivitách a činnostech kolektivních systémů a systémů zpětně odebíraných výrobků.</i>	
Horizont cíle	<i>krátkodobý až střednědobý a dále průběžně.</i>
Hodnocení stavu plnění cíle	Cíl plněn částečně
Vazba na opatření	1, 3, 8

Bližší popis stavu plnění cíle:

1. Projekt MŽP „Hledání nových způsobů informační podpory při realizaci Programu předcházení vzniku odpadů ČR“ (TA ČR TB050MZP009)

Cíl projektu: Zajistit metodicky informační podporu o problematice předcházení vzniku odpadů včetně zpracování metodiky problematiky pro vzdělávací proces a postupu uzavírání dobrovolných dohod a metodiky pro systematické rozvíjení činnosti MŽP a dalších spolupracujících státních institucí a institucí veřejné správy v oblasti předcházení vzniku odpadů.

Výstupy projektu:

- Příručka pro občana:
 - *leták – „Domácí mazlíčci“ (používání elektronických a elektrických zařízení v domácnostech).*

2. Aktivity jednotlivých kolektivních systémů

- **Recyklohraní aneb Uklidme si svět** - cílem projektu je prohloubit znalost žáků a studentů v oblasti třídění a recyklace odpadů a umožnit jim osobní zkušenost se zpětným odběrem baterií a použitých drobných elektrozařízení. Nad projektem převzalo záštitu MŠMT České republiky a je spolufinancován společnostmi, které se v České republice specializují na zpětný odběr a recyklaci - ASEKOL, a.s., ECOBAT s.r.o., ELEKTROWIN a.s.
- **Projekt „Jsem zpět“** - V roce 2015 vznikl projekt s názvem Jsem zpět, který domácím spotřebičům dává druhou šanci. Zpětně odebrané plně funkční spotřebiče projdou odbornou kontrolou servisního technika, který zodpovídá za jeho bezpečnost, a spotřebič tak může být předán na místo, kde je nejvíce zapotřebí. Takovým místem jsou například Klokánky Fondu ohrožených dětí, azylové domy či jiné vybrané organizace. Servisní technik na místě provede odbornou montáž, případně vymění vysloužilý spotřebič za funkční. Projekt dbá na transparentní a bezpečné použití spotřebičů. Projekt ELEKTROWIN a.s.
- **Projekt „Věnuj mobil“** – Projekt ASEKOL a.s. zaměřený na sběr vysloužilých mobilních telefonů. Funkční telefony jsou zkontrolovány a předány organizacím, ve kterých jsou ještě využity.
- **Pilotní projekt WANTED** probíhá na sběrných dvorech v Praze a dalších šesti městech České republiky od září 2016, možnost odevzdat staré, ale ještě funkční elektro (např. lux, elektrické hračky, počítač, notebook či kávovar atd.). Projekt ASEKOL a.s.
- **Mobilomat** – prostřednictvím tzv. Mobilomatu lze odevzdat vysloužilý mobilní telefon. Projekt ASEKOL a.s.
- **Ekolampov** - naučně-zábavný portál pro děti, mládež i širokou veřejnost. V rámci hry je možnost vybudovat si své ekobydlení a vyzkoušet si znalosti v oblasti ekologie. Informační materiály – o vysloužilých zářivkách, LED diodách a úsporných žárovkách. Projekt EKOLAMP s.r.o.

- **REMOBIL** – neziskový projekt, který provozuje kolektivní systém RETELA, s.r.o. V rámci tohoto projektu je snaha zpětně vybrané telefony nejenom materiálově využít, ale i opětovně použít.

Cíl č. 13	
<i>Zajistit realizaci potřebných analytických podkladů a hodnotících nástrojů za účelem vyhodnocování účinnosti Programů předcházení vzniku odpadů ČR a posouzení dosažených pokroků dílčích prevenčních opatření a cílů.</i>	
Horizont cíle	<i>krátkodobý.</i>
Hodnocení stavu plnění cíle	Cíl plněn částečně
Vazba na opatření	10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19

Bližší popis stavu plnění cíle:

1. Projekt MŽP „Metodiky pro sledování a hodnocení realizace Programu předcházení vzniku odpadů“ (TB940MZP002)

Výstupy projektu:

- Metodika postupu pro komplexní vyhodnocení Programu předcházení vzniku odpadů pro ČR včetně dopracování již navržených indikátorů.
- Metodika pro kvalifikované a kvantifikované hodnocení toku odpadů z potravin.
- Metodický návod pro bilanci kompostovaných materiálů v rámci domácího a komunitního kompostování za účelem hodnocení účinnosti opatření na podporu snižování produkce BRO.
- Metodika pro kvalifikované a kvantifikované hodnocení produkce textilu a oděvů a toku obnošených a znovupoužitých oděvů a odpadů z textilu za účelem zjištění aktuálního stavu, získání primárních dat a sledování účinnosti prevenčních opatření v následujících letech.

4 ZÁVĚR

Průběžná hodnotící zpráva Programu předcházení vzniku odpadů České republiky se věnuje dosavadnímu hodnocení plnění jednotlivých dílčích cílů Programu a zahrnuje vyhodnocení stávajících aktivit a opatření týkajících se předcházení vzniku odpadů v ČR. Hodnotící zpráva je předkládána na základě usnesení vlády č. 869/2014.

Program obsahuje celkem 13 dílčích cílů a 26 opatření, pro plnění těchto cílů. Z hodnotící zprávy vyplývá, že 8 cílů je plněno a 5 cílů je plněno částečně. Lze konstatovat, že Program je celkově plněn.

Z hodnocení vyplývá, že se začínají v České republice rozvíjet aktivity související s předcházením vzniku odpadů v rámci aktivit obcí, podnikatelských subjektů, neziskových organizací a školských zařízení. Nejaktivněji je podle hodnocení řešena tematika předcházení vzniku potravinového odpadu.

Předcházení vzniku odpadů se jako téma objevuje v řadě strategických dokumentů ČR.

V dalším období je nutné se více zaměřit na oblast:

- *legislativní – stěžejní bude přijetí legislativních změn na evropské úrovni v legislativě odpadového hospodářství (tzv. balíček k oběhovému hospodářství),*
- *vzdělávací - rozvíjení kompetencí dětí, žáků i studentů všech typů škol,*
- *reuse - aktivity související s oblastí opětovného použití (obecní, komerční),*
- *inovační - výzkumné a inovační projekty,*
- *technologickou – aplikace v oblasti technologií snižující produkci odpadů,*
- *monitorovací – vyhodnocení indikátorové soustavy.*

Celkové vyhodnocení Programu předcházení vzniku odpadů bude provedeno v roce 2020 a předloženo vládě, včetně případného návrhu na úpravu Programu předcházení vzniku odpadů. Lze očekávat, že změny Programu předcházení vzniku odpadů budou vycházet z právě projednávaného tzv. Balíčku k oběhovému hospodářství (Circular Economy Package).